

**LIETUVOS NACIONALINĖS VEŽĖJŲ AUTOMOBILIAIS ASOCIACIJOS „LINAVA”
XLII PAKARTOTINIS KONGRESAS**

**REZOLIUCIJA
„DĖL PADĖTIES LIETUVOS KELIŲ TRANSPORTO SEKTORIJE“**

2022 m. gruodžio 8 d.
Vilnius

Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „LINAVA“ kongresas savo narių vardu kreipiasi į Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybę, valstybės institucijas ir kitus savo socialinius – ekonominius partnerius.

Atsižvelgiant į tai, kad:

- A. Efektyvus kelių transporto sektoriaus veikimas ir jo plėtra yra itin svarbus bendrai šalies ekonominei padėčiai, o esant ekonominei recesijai šis verslas gali padėti užtikrinti ekonominį stabilumą.
- B. Lietuvos kelių transporto sektorius yra integravęsis į Europos Sąjungos rinką bei turi realias galimybes konkuruoti su vežėjais iš visos Europos ir kitų regionų.
- C. Dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje dalis Lietuvos Respublikos vežėjų reikšmingai nukentėjo (persiorientuojant į kitas rinkas), o dalis jų priartėjo prie bankroto ribos.
- D. Dėl Europos Sąjungos lygiu priimto Mobilumo paketo Lietuvos vežėjai susiduria (susidurs) su reikšmingais jų veiklos suvaržymais.
- E. Dėl nacionaliniu lygmeniu priimamų įstatymų (nustatyto koeficiento bei kitų pakeitimų) Lietuvos transporto sektoriaus konkurencinė (investicinė) aplinka prastėja, o dauguma vežėjų buvo priversti „perkelti“ dalį savo veiklos į kitas valstybes.
- F. Dėl vairuotojų iš Lietuvos Respublikos trūkumo (kurį lėmė ir išvykė iš Lietuvos į Ukrainą vairuotojai) vežėjai šiuo metu yra priversti samdyti vairuotojus iš kitų trečiųjų valstybių, tačiau šio tikslo įgyvendinimą apsunkina nustatytas kvotų skaičius, neleidžiantis vežėjams dirbti pilnu pajėgumu.
- G. Taikomas grynųjų pinigų ribojimas kelia problemas vežėjams, kurių vairuotojai, susiduria su praktinėmis problemomis užsienio šalyse (bankomatuose) išsigrąžinti pinigus.
- H. Lietuvos vežėjai yra pasiryžę gerinti vairuotojų darbo sąlygas, didinti šios profesijos prestižą ir kartu spręsti kitas visuomenėje aptariamąs problemas kelių transporto sektoriuje.
- I. Efektyviam kelių transporto sektoriaus funkcionavimui ir jo plėtrai yra reikalingas konstruktyvus, racionalus bei faktais paremtas valstybės institucijų bei įstatymų leidėjo požiūris ir operatyvus sprendimų priėmimas.

Prašome:

- J. Gerinti kelių transporto sektoriaus konkurencinę (investicinę) aplinką Lietuvoje: (i) apsvarstyti vežėjų teikiamas iniciatyvas bei išsakomą nuomonę dėl problemų, egzistuojančių transporto sektoriuje, (ii) įsiklausyti į vežėjų teikiamus argumentus, svarstant atitinkamų teisės aktų pakeitimus, (iii) imtis iniciatyvos bei visomis priemonėmis gerinti transporto sektoriaus konkurencinę (investicinę) aplinką Lietuvoje.
- K. Kelių transporto sektoriuje egzistuojančias problemas spręsti sistemiskai, kartu su Lietuvos vežėjais sudaryti ilgalaikę Kelių transporto sektoriaus plėtros strategiją.
- L. Apsvarstyti vežėjų teikiamus argumentus dėl vairuotojams mokamo atlyginimo pagal koeficiento sistemą neracionalumo, neatitikimo kitų valstybių praktikai bei tokią sistemą panaikinti.
- M. Atsisakyti kvotų nustatymo vairuotojams iš trečiųjų šalių, kadangi šios profesijos darbuotojų Lietuvoje nuolatos trūksta. Įgyvendinti skatinimo (perkvalifikavimo) programas, kurios leistu paruošti daugiau tolimųjų reisų vairuotojų Lietuvoje.
- N. Peržiūrėti nuo 2023 m. įsigaliojančius kelių mokesčio pakeitimus, pagal kuriuos tam tikrais atvejais šis mokestis padidėtų net iki 20 kartų. Kelių mokestį (jo dydį ir skaičiavimo metodus) nustatyti, vadovaujantis kitų Europos Sąjungos valstybių praktika, kadangi mokesčio didinimas tiesiogiai kels prekių ir paslaugų kainas.
- O. Modernizuoti Lietuvos pasienio postų kontrolės sistemas ir imtis kitų būtinų priemonių, užtikrinant, kaip įmanoma, sklandesnį sienos kirtimo procesą vežėjams.
- P. Lengvinti trečiųjų valstybių asmenų įdarbinimo procesą Lietuvoje – peržiūrėti atitinkamus įstatymus bei nustatyti tokias taisykles, kuriomis realiai būtų užtikrinamas sklandus ir lankstus šių asmenų įdarbinimo procesas, mažinti darbdavių patiriamą administracinę naštą bei atsisakyti neproporcingų ribojimų.
- Q. Kartu su Lietuvos vežėjais imtis priemonių, kuriomis būtų gerinamos vairuotojų darbo sąlygos, nustatyti tinkamas jų socialines garantijas. Dalyvauti konstruktyviose diskusijose bei ieškoti sprendimų būdų, leidžiančių užtikrinti vairuotojų ir visų kitų suinteresuotų šalių interesų pusiausvyrą. Valstybės politikus ir kitus asmenis susilaikyti nuo nepagrįstų kaltinimų bei emocingų pasisakymų apie kelių transporto sektorių.
- R. Gerinti transporto infrastruktūrą šalyje, užtikrinant orias bei higienos standartus atitinkančias vairuotojų darbo sąlygas – įrengti naujas kompleksines stovėjimo aikšteles, degalines bei viešbučius.
- S. Peržiūrėti subsidijų verslui, nukentėjusiam dėl geopolitinės situacijos, skyrimo taisykles bei numatyti efektyvius mechanizmus, leidžiančius tokias subsidijas gauti ir savivaldybių kontroliuojamoms įmonėms.
- T. Kartu su Lietuvos vežėjais imtis priemonių, mažinančių aplinkos taršą – didinti finansines subsidijas ekologiškoms transporto priemonėms įsigyti, įrengti ekologiško kuro stoteles ir kt. Užtikrinti žaliojo kurso įgyvendinimą.
- U. Keičiantis krovinių vežimo leidimais, vadovautis pariteto principu. Užtikrinti trečiųjų šalių vežėjų leidimų kontrolę, nustatyti tinkamą leidimo pildymo tvarką.
- V. Racionaliai naudoti iš Europos ekonomikos gaivinimo plano gautas lėšas, jų panaudojimą aptarti ir derinti su kelių transporto sektoriaus atstovais.